

Ha egy adott termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás nem belföldön teljesített, de nem a magyar, hanem másik tagállambeli adószámunkról végezzük (pl. mert másik tagállami telepelyünk a szolgáltatásnyújtásban érintett, vagy mert termékértékesítésről van szó, s a termék külföldön van), akkor nem állítunk ki a magyar adószámunkról a magyar szabályoknak megfelelő számlát, még területi hatályon kívülít sem, hanem az ottani adószámunkon számlázunk.

7.3 Helyesbítések, korrekciók, reklamációk kezelése határon átnyúló ügyleteknél

Amennyiben az eredetileg adómentesen kiszámlázott összeg valamilyen okból (minőségi, mennyiségi reklamáció miatt, utólagos árengedmény okán stb.) változik, vagy utóbb kiderül, hogy a mentes számlázás feltételei nem állnak fenn, akkor **a számlát módosítani szükséges az Áfa tv. 170. §-a szerinti számlával egy tekintet alá eső okirattal.** (Ilyen okiratként elfogadható az adóhatósági értelmezés szerint a helyesbítő és a stornószámla is.) *Erről másik kötetünkben részletesen írunk.*

Ugyanezen okiratot használhatjuk vagy stornószámlát, ha a számlának valamilyen nem adót érintő adatát módosítjuk (név, cím, termék megnevezése stb.). Ennek az okiratnak a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a számla sorszáma;
- hivatkozás annak a számlának a sorszáma, amit módosítunk;
- utalás arra, hogy ez egy módosító bizonylat;
- a módosítással érintett adat;
- a módosítás természete, azaz mire irányul a módosítás;
- haösszegszerű módosítás is történik, az összeg.

A korrekciós számlára is vonatkozik az adóigazgatási azonosításra alkalmasság követelménye (24/1995. PM rendelet), tehát ezt a bizonylatot is a számla szabályai szerint kell előállítani.

Amennyiben bármilyen ok miatt utólag meg kell növelni az adóalapot, a számlakorrekció mellett mind az eredeti időszaki áfa-bevallását, mind az összesítő nyilatkozatot önellenőrizni, illetve helyesbíteni szükséges. Ugyanígy a számla adóköteles adómértékűvé történő korrekciója és önrevízió szükséges akkor is, ha utóbb kiderül, hogy az adómentesség feltételei nem állnak fenn, például nem érkeznek vissza a kiszállítást igazoló fuvarokmányok vagy a harmadik országba történő kiléptetést igazoló okmány, üzenet. Mivel ez utóbbi esetben az adó mértéke is emelkedik, önellenőrzési pótlékot is szükséges fizetni. Szintén számlakorrekció szükséges, azonban nem kell – nem is lehet – önellenőrizni, hanem a korrekciós számla vevő általi kézhezvétele szerinti áfa-bevallásban kell figyelembe venni ellenérték(adóalap-) csökkenést 2014 óta minden esetben, bármilyen ok miatt is kerül sor az ellenérték utólagos csökkenésére az Áfa tv. 153/B. §. alapján. Így például a következő tipikus esetekben is:

- minőségi vagy mennyiségi kifogás miatti árleszállítás;
- hibás teljesítés miatti visszáru;
- érvénytelenség (például utólag kiderül, hogy a szerződés eleve olyan jogi hibában szenvedett, amely miatt nem is tekinthető igazi szerződésnek);

- az előlegszámla vonatkozásában, amennyiben utólag meghiusul az a teljesítés, amelyre az előleget bekérték (ez értelemszerűen 2013-tól csak exportértékesítésnél lehetséges);
- részletre vagy zárt végű lízinggel történő értékesítésnél az adó alapja bármilyen okból csökken;
- egyéb okból tévesen a szerződésben megállapítottnál magasabb ellenértékről állítottuk ki a számlát.

Ha az eladó utólag ad árengedményt az eladott áruk mennyiségére tekintettel vagy egyéb üzletpolitikai célból, vagy skontót ad, lehetőség van a korrekciós számla kiállítása mellett az adó alapjának utólagos csökkentésére önrevízió nélkül. Utólagos árengedmény úgy is nyújtható az említett esetekben is, hogy az eredeti bizonylatot – így az adóalapot – változatlanul hagyja az eladó, mivel utólagos árengedménynél az adóalap-korrekció csak lehetőség.

Amennyiben utólag észleljük, hogy az eredetileg adókötelezetten kiállított számlára alkalmazhatóak az adómentesség feltételei, akkor 2012-től az adómentes korrekciós számla kibocsátását követően önellenőrzés nélkül vehetjük figyelembe a tárgyidőszaki adóbevallásban az értékesítést.

A 2011-től hatályos szabályozás szerint amennyiben utólag csökken az adóalap, közösségi viszonylatban nem szükséges (nem is lehet) az eredeti időszaki összesítő nyilatkozatot sem helyesbíteni, hanem a tárgyidőszaki összesítő nyilatkozatban kell figyelembe venni a különbözetet.

7.3.1 Befogadott számlákkal kapcsolatos korrekciók kezelése

Amikor az adóalanyunk külfölditől igénybe vett fordított adózású szolgáltatás megrendelőjeként (ún. szolgáltatásimportként) vagy fordított adózású termék beszerzőjeként (fel- vagy összeszerelés tárgyúul szolgáló termékértékesítés) vagy Közösségen belüli termékbeszerzőként keletkezett önbevallással áfa-kötelezettsége bejövő bizonylat alapján, akkor ha az eladó, szolgáltatásnyújtó utóbb módosítja a számlát, ez a belföldi adóalany számlabefogadónak nemcsak a levonható, de a fizetendő adójára is hatással lehet.

Ezeknél az ügyleteknél főszabály, hogy a fizetendő és a levonható adó változásának mindig együtt kell mozognia, azok nem kerülhetnek eltérő időszakra. 2013-tól ez a törvényszerűség kifejezetten szerepel is az Áfa tv. 132. §-ában, míg korábban csak az Áfa tv. 119. §-sal való együttes értelmezéssel, illetve az uniós bírói esetekből (Ecotrade Spa, Uszodaépítő Kft., Böckemüll-ügy), valamint az áfa-rendszertani értelmezésből lehetett levezetni, ezért is megoszlottak a szakmában a vélemények e tekintetben. A szerzők a 2013 előtti időszak tekintetében is azon az állásponton vannak, hogy ez a helyes értelmezés. 2014-től ezt a rendelkezést az Áfa tv. 153/C. § (3) bekezdése tartalmazza.

Amennyiben a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó az ellenérték összegére kiterjedő hatással módosítja számláját, a belföldi adóalany termékbeszerzőnek, szolgáltatás-igénybevevőnek első lépésben a fizetendő adója módosul.

Ha a számlán szereplő ellenérték összege nő, akkor az általa önbevallással fizetendő adó összege is nőni fog. Így az eredeti időszakra vonatkozó önellenőrzéssel kell figyelembe venni a különbözetet fizetendő adó növekedéseként. Azonban ha az adóalany rendelkezik levonási

joggal, akkor a 153/C. § (3) bekezdése alapján ugyanezen időszakban kell figyelembe vennie a levonható adó növekedést is, így marad adósemleges a korrekciót követően is az ügylet.

Ha azonban a helyesbítés eredményeképpen az ellenérték és így belföldi adóalanyunknál a fizetendő adó csökken, akkor a fizetendő adó csökkenést önellenőrzés nélkül a számla kézhezvétele szerinti adóbevallásban kell figyelembe venni a 153/B. § alapján. Ez a bevallás jelöli ki a levonható adó csökkenés figyelembevételének adóbevallását is, tehát ugyanúgy a kézhezvétel bevallásában kerül sor annak szerepeltetésére is, szintén megőrizve az adósemlegességet.

Összefoglalva megállapítható, hogy az Áfa tv. 153/C. § (3) bekezdése alapján a fordított adózású ügyleteknél és a közösségi termékbeszerzésnél a korrekcióból származó levonható adókülönbözetet mindig abban a bevallásban kell figyelembe venni, amelyekben a fizetendő adókülönbözetet el kell számolni. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a külföldi számlakibocsátó a korrekciós számlával megnöveli az ellenértéket, a belföldi számlabefogadónak a fizetendő és a levonható adó növekedést is önellenőrzéssel kell elszámolnia. Ha pedig a korrekció eredményeképpen utólag csökken az ellenérték, akkor nemcsak a fizetendő adó csökkenése az Áfa tv. 153/B. § alapján, hanem a levonható adó csökkenése (ami fizetendő adóként jelenik meg a bevallásban) is a korrekciós számla befogadó általi kézhezvételének bevallásában számolandó el.